

renesance

William Shakespear

Kontext

Renesance

- věda, rozvoj techniky, knihtisk
- návrat k antickým ideálům
- umění pro lidi
- v anglii později
- postavení proti středověku, církevním dogmatům (obrácení od Boha k člověku samému)
- racionalismus (hodně propojeno s humanismem = soustava názorů X renesance = um. styl)
- vzniká v bohatých městech severní Itálie (Florence) - bohatá díky obchodu (Medicejové)
- přírodní a astronomické objevy (Koperník, Galilei)
- lidé zjišťovali, že mnohé skutečnosti dosud hlášané církví, nejsou tak neochvějné (slavné zámořské plavby a objevení Ameriky 1492)
- objev knihtisku (J. Gutenberg) - nejvíce ublížilo církvi (rychlejší šíření poznatků)
- snahy o reformaci církve (M. Luther, Viklef, Hus)
- inspirace antickou kulturou (vzor, z italského "Rinascita" = znovuzrození)
- postavy jednají zcela svobodně, jsou světské, přirozené, zažívají všechny radosti i strasti pozemského života (jejich osudy jsou vytvářeny jimi samými - bez zásahu shora)

Itálie

- Dante Alighieri – Božská komedie
 - středověký dualismus těla a duše
 - renesanční láska k Beatrici
- Francesco Petrarca – Zpěvník
- Giovanni Boccaccio – Dekameron
 - sto novel - deset dní × deset lidí
- Niccolo Machiavelli – Vladař, Mandragora
 - "machiavelismus" - účel světí prostředky

Francie

- François Villon – Závět, Odkaz
- François Rabelaise – Gargantua a Pantagruel
 - satira na všechno
- Michel de Montaigne – Eseje

Nizozemí

- Erasmus Rotterdamský – Chvála bláznovství
 - satira na lidskou společnost
 - alegorická postava Bláznivost

Španělsko

- Miguel de Cervantes – Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha
- Lope de Vega – Fuente Ovejuna

Anglie

- Geoffrey Chaucer – Canterburské povídky
- Christopher Marlowe – Doktor Faustus
- Thomas More – Utopia

Čechy

- Václav Hájek z Libočan – Kronika česká
- Kryštof Harant z Polžic a Bezdrůžic – cestopisy
- Jan Jessenius – vědecká literatura